
Z życia nauki i z życia Towarzystwa : VII Forum Kultury Słowa "Polskie języki. O językach zawodowych i środowiskowych" (Gdańsk, 9-11 X 2008)

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 71, 41-43

2008

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SPĘTANA NAUKA.
OPOZYCJA INTELEKTUALNA W POLSCE 1945–1970
(Warszawa, 2 X 2008)

2 października 2008 r. w Sali Okrągłego Stołu Pałacu Staszica odbyło się zebranie otwarte, zorganizowane przez Wydział II TNW wspólnie z Instytutem Historii Nauki PAN. Było ono poświęcone dyskusji nad książką Ryszarda Herczyńskiego *Spętana nauka. Opozycja intelektualna w Polsce 1945–1970*. Zebranie otworzył przewodniczący Wydziału II prof. Stanisław Bylina. Obrady prowadził sekretarz Wydziału prof. Leszek Zasztowt. W dyskusji głos zabrał autor książki, zaproszeni dyskutanci: prof. Barbara Skarga, prof. Jerzy Szacki, prof. Tadeusz Kowalik oraz inni uczestnicy zebrania — członkowie Wydziałów I i II TNW. Po zebraniu zorganizowano sprzedaż tej ważnej i godnej polecenia książki.

VII FORUM KULTURY SŁOWA
„POLSKIE JĘZYKI. O JĘZYKACH ZAWODOWYCH
I ŚRODOWISKOWYCH”
(Gdańsk, 9–11 X 2008)

Towarzystwo Naukowe Warszawskie i Rada Języka Polskiego przy Prezydium PAN zorganizowały wspólnie VII Forum Kultury Słowa. Odbyło się ono w dniach 9–11 października 2008 r. w Gdańsku. Konferencja była poświęcona odmianom zawodowym i środowiskowym polszczyzny. Współorganizatorami były ponadto: Uniwersytet Gdański i Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej. Konferencję sfinansowało Sopotckie Towarzystwo Ubezpieczeń „Ergo Hestia Spółka Akcyjna” oraz Polska Akademia Nauk. Honorowy patronat nad konferencją objął marszałek Senatu RP Bogdan Borusewicz.

Podczas forum rozważano kwestie językowe związane z wewnętrznym zróżnicowaniem polszczyzny.

Pierwszy dzień obrad rozpoczął się powitaniem zebranych przez przewodniczącego RJP prof. Andrzeja Markowskiego, po czym przemówienia wygłosili goście honorowi: arcybiskup Sławoj Leszek Głódź, wicemarszałek Senatu RP Krystyna Bochenek, prezydent

Gdańska Paweł Adamowicz oraz rektor Uniwersytetu Gdańskiego prof. Bernard Lammek.

Część merytoryczną obrad otworzył referat Bogdana Walczaka „O językach, które odchodzą”. Głównym tematem wystąpienia było zanikanie staropolskich języków zawodowych i socjalnych. Kolejne referaty w przedpołudniowej części sesji wygłosili: Tadeusz Zgółka (referat o parametrach odróżniających odmiany językowe, ukazujący nowatorskie ujęcie stratyfikacji odmian językowych polszczyzny), Marek Łaziński i Rafał L. Górski (referat przedstawiający postęp prac nad Narodowym Korpusem Języka Polskiego) oraz Adam Pawłowski („Zawody w języku. Charakterystyka ilościowa i typologiczna polskich profesjonimów. Na materiale tekstów prasowych z lat 1953 i 2004”).

Sesja popołudniowa:

- Jerzy Treder „Wybrane aspekty języka kaszubskich rybaków morskich”
- Ewa Kołodziejek „Społeczne i kulturowe uwarunkowania współczesnych odmian zawodowych na przykładzie profesjolektów marynarzy, żołnierzy i policjantów”
- Barbara Pędzich „Jak powstaje środowiskowa odmiana języka (na przykładzie leksyki paralotniarskiej)”.

Podczas przedpołudniowej sesji drugiego dnia VII Forum Kultury Słowa Marek Kochan wygłosił referat „Jak mówią biznesmeni?”, Jacek Wasilewski omówił język specjalistów od marketingu. Agata Hącia przedstawiła referat „O bezpieczeństwie i niebezpieczeństwach języka firm ubezpieczeniowych”, zaś wystąpienie Natalii Ogrodnikowej dotyczyło nowego słownictwa w komunikacji internetowej.

W trakcie popołudniowej sesji drugiego dnia forum uczestnicy wysłuchali referatu Wojciecha Chlebdy „Pozaśrodkowe funkcje frazeologii środowiskowej (język sportu a polszczyzna ogólna)”, a następnie panelu dyskusyjnego „O przenikaniu elementów zawodowych i środowiskowych do polszczyzny ogólnej”. Dyskusję poprowadziła Katarzyna Kłosińska, a uczestniczyli w niej: Paweł Adamowicz, Jerzy Bralczyk, Stefan Chwin oraz ks. Wiesław Przyczyna. Stawiano pytania o to, co się dzieje z polszczyzną ogólną w dobie mnogości tekstów specjalistycznych. Zwracano uwagę na przenika-

nie do polszczyzny słów zawodowych, które często ulegają zniekształceniom znaczeniowym. Dyskutowano nad tym, czy dzięki nagromadzeniu słów specjalistycznych rozumiemy świat lepiej, czy też błędne powielanie zniekształconych znaczeń powoduje coraz gorsze rozumienie rzeczywistości.

11 października 2008 r. wygłoszono następujące referaty:

- Jan Doroszewski „Język nauki i praktyki medycznej”
- Romulada Piętkowa „Style konwersacyjne dyskursu naukowego”
- Magdalena Zawisławska „Awarie mózgu, powabne kwarki i czarne dziury — funkcja metafory w języku naukowym”
- Grzegorz Dąbkowski „Język muzyków — profesjolekt czy socjolekt?”

Wystąpienia i dyskusje podczas obrad VII Forum Kultury Słowa pokazały różnorodność polszczyzny oraz wpływów odmian śródowiskowych i zawodowych na język ogólny. Referenci zaprezentowali leksykę wielu środowisk i zawodów, dyskutowali o mechanizmach przenikania specjalistycznych elementów leksykalnych do innych odmian i stylów oraz do polszczyzny ogólnej. Wiele kwestii językowych postawionych do rozważenia przez prelegentów i dyskutantów nie zostało dostatecznie wyjaśnionych. Należy mieć zatem nadzieję, że badania nad „polskimi językami” będą nadal prowadzone i pogłębiane.

„GDZIE JESTEŚ, SLAWISTYKO?”

Echa XIV Międzynarodowego Kongresu Sławistów
w Ochrydzie (Językoznawstwo)
(Warszawa, 27 X 2008)

Wydział I TNW zorganizował w końcu października dyskusję panelową na temat: „Gdzie jesteś, slawistyko?”. Spotkanie wpisywało się w serię pokonferencyjnych sesji naukowych po XIV Międzynarodowym Kongresie Sławistów, który odbył się tegoż roku w Ochrydzie (Bułgaria), stąd podtytuł: „Echa XIV Międzynarodowego Kongresu Sławistów w Ochrydzie”. Dyskusja dotyczyła stanu badań w obszarze językoznawstwa slawistycznego. Do panelu przygotowali wystą-